

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ภาคการเกษตรถือเป็นภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ ในระบบเศรษฐกิจของสังคมและประเทศ ซึ่งนอกจากจะเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ประชาชาติ เป็นแหล่งวัตถุดิบและตลาดที่สำคัญในระบบเศรษฐกิจ แต่จะเห็นได้ว่าภาคเกษตรกรรมเป็นภาคที่มีการพัฒนาล่าช้ากว่าภาคการผลิตอื่นๆ อีกทั้งยังมีปัญหาต่างๆที่สำคัญ เช่น ความไม่แน่นอนของการผลิตและราคาผลผลิต การขาดแคลนเงินทุนที่จะนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต หรือ ปรับปรุงสภาพการในการผลิตให้สูงขึ้น หนทางหนึ่งในการแก้ปัญหาของภาคเกษตรกรรม คือการทำให้เกษตรกรมีโอกาสหรือแนวทางในการเพิ่มทุน เพื่อนำไปลงทุนหรือเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนในการซื้อปัจจัยการผลิตที่จำเป็น (ธงชัย, 2539) โดยสินเชื่อเพื่อการเกษตรกลายเป็นตัวเร่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตในชนบทให้รวดเร็วยิ่งขึ้น ด้านนโยบายและกระบวนการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินของภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้ดำเนินการพร้อมกับเงื่อนไขที่สนับสนุนและส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปัจจัยการผลิตเคมีภัณฑ์ รวมถึงเครื่องจักรกลการเกษตรที่ทันสมัยมากขึ้น ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตให้สูงขึ้นเท่านั้น แต่ยังถือได้ว่าสินเชื่อเพื่อการเกษตรนั้นเป็นรากฐานสำคัญที่มีส่วนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยส่วนรวม อีกด้วย จากเอกสารประชุม ธ.ก.ส. สาขาเชียงใหม่ (2553) และรายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2552 รายงานว่า ในปี 2552 มีจำนวนเกษตรกร สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรที่เข้ามาใช้บริการสินเชื่อเป็นจำนวน 2,841 ราย ในปี 2553 เพิ่มขึ้นเป็น 2,987 ราย และในปี 2554 เพิ่มขึ้นจากเดิมเป็น 3,009 ราย ซึ่งจะเห็นได้ว่า เกษตรกรมีความต้องการสินเชื่อเพื่อการเกษตรเพิ่มมากขึ้นในทุกปี ดังนั้นเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความพึงพอใจสูงสุดของกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพขององค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า และสิ่งที่ลูกค้าต้องการในการเข้ารับบริการ ซึ่งเริ่มต้นด้วยการวางแผนและการจัดการระบบบริการที่ดี ทั้งในการให้บริการด้านสินเชื่อ การให้บริการทางการเงิน การให้บริการของพนักงาน ความสะดวกสบายด้านอาคารสถานที่ รวมไปถึงการให้บริการด้านข้อมูลที่มีความถูกต้องตรงตามประเด็นตามความต้องการของลูกค้า ด้วยในปัจจุบันลูกค้ามีทางเลือกมากขึ้น โดยในปัจจุบันมีธนาคารพาณิชย์ เช่น ธนาคารกรุงไทย ซึ่งเพิ่มทางเลือกใหม่ให้กับเกษตรกร

สำหรับผู้ประกอบการกิจกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์ โดยให้ขอสินเชื่อทั้งบุคคลธรรมดา นิติบุคคล กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ ซึ่งการให้บริการทั้งสินเชื่อเพื่อการเกษตร และสินเชื่อธุรกิจ เกษตร จึงเห็นได้ว่า การขยายบริการทางด้านสินเชื่อของแต่ละธนาคารก็มีเพิ่มมากยิ่งขึ้น หากการให้บริการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรไม่ตรงกับความต้องการและความพึงพอใจแล้ว ลูกค้าย่อมสามารถเปลี่ยนใจไปใช้บริการกับสถาบันการเงินอื่นได้ แต่ทั้งนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่มีหน้าที่หลักในการให้บริการแก่เกษตรกร มีสาขาอยู่ทั่วประเทศ ในการเป็นสื่อกลางทำให้เกิดความสะดวกสบาย การให้ข้อมูล และการเข้าถึงเกษตรกรอย่างทั่วถึงในทุกภูมิภาค ได้มีการปรับปรุงการให้บริการที่หลากหลายมากยิ่งขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของเกษตรกร ซึ่งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมีความเชื่อว่าสินเชื่อการเกษตรเป็นกุญแจที่สำคัญดอกหนึ่งในการพัฒนาการเกษตร เพราะสินเชื่อการเกษตร ไม่เพียงแต่ช่วยให้เกษตรกรมีเงินทุนเพื่อใช้จ่ายซื้อปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ยังมีส่วนช่วยกระตุ้นให้เกษตรกรสามารถรับเอาเทคนิคการผลิตสมัยใหม่อีกด้วย นอกเหนือจากที่ดิน แรงงาน และปัจจัยการผลิตทางด้านกายภาพอื่นๆ ที่เกษตรกรจำเป็นต้องใช้ในการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อการพัฒนาการเกษตรมีแนวโน้มเป็นการเพื่อการค้ามากขึ้นเท่าไร การเข้าถึงเงินทุนยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการด้านสินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกรผู้เป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เมื่อเปรียบเทียบกับทางเลือกใช้แหล่งเงินทุนอื่น โดยคาดว่าจะสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้มาเป็นแนวทางการปรับปรุงเพื่อให้บริการด้านสินเชื่อเพื่อการเกษตรมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรให้มากที่สุด และปรับปรุงด้านการบริการสินเชื่อให้มีคุณภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อทราบถึงสภาวะทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มเกษตรกรที่เลือกใช้บริการด้านสินเชื่อเพื่อการเกษตรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการสินเชื่อเพื่อการเกษตรของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อการศึกษาครั้งนี้สำเร็จผลที่ได้จากการศึกษา คือ เพื่อเป็นแนวทางนำการปรับปรุงและบริหารจัดการด้านสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อีกทั้งได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการสินเชื่อเพื่อการเกษตร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนการบริการด้านสินเชื่อให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มลูกค้าต่อไป

1.4 นิยามศัพท์

การบริการด้านสินเชื่อเพื่อการเกษตร หมายถึง การให้บริการสินเชื่อเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยให้โอกาสและดูแลเกษตรกรให้สามารถผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการสร้าง ความมั่นคงและยั่งยืนแก่เกษตรกร เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร และชุมชน ทำการจัดสรรเงินให้สินเชื่อไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบสู่เกษตรกร โดยมุ่งเน้นที่ผลิตภัณฑ์ที่มีอนาคต ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าการลงทุน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่

ธ.ก.ส. หมายถึง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาเชียงใหม่

ลูกค้า หมายถึง ผู้กู้ยืมเงิน(เกษตรกร)จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร